SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на хрватском, српском и босанском језику

Godina XVII
Ponedjeljak, 11. studenog/novembra 2013. godine

Broj/Број
87

Година XVII
Понедјељак, 11. новембра 2013. године

ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik
ISSN 1512-7486 - bosanski jezik

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

1145

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 55. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 24. i 28. listopada 2013. godine, i na 33. sjednici Doma naroda, održanoj 5. studenoga 2013. godine, usvojila je

ZAKON
O ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNU ŠTETU

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim se Zakonom uređuju pitanja građanske odgovornosti za nuklearnu štetu nastalu korištenjem nuklearne energije u mirovne svrhe, gdje god da je ta šteta pretrpljena, kao i druga bitna pitanja u vezi s ovom odgovornošću.

Članak 2.
(Definicije)

(1) Pojedini izrazi koji se koriste u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:
   a) "ekonomski gubitak" jest financijski gubitak za osobu koja pretrpi nuklearnu štetu, a koji nastaje kao neposredna ili posredna posljedica takve štete;
   b) "mjere vraćanja u prethodno stanje" označuju sve razumne mjere koje su odobrila ministarstva ili druga tijela nadležna za pitanja zaštite okoliša, a čiji je cilj vratiti u prethodno stanje ili sanirati oštećene ili uništene komponente okoliša, ili uvesti, gdje je to razumno, ekvivalente tih komponenti u okoliš;
   c) "nuklearna šteta" označuje:
      1) smrt ili tjelesnu ozljedu ili drugo narušavanje zdravlja čovjeka,
      2) gubitak ili oštećenje dobara,
      3) ekonomski gubitak u opsegu utvrđenom od nadležnoga suda, koji nastane uslijed gubitka ili štete na koje se ukazuje u alinejama 1) i 2) ove točke, u onoj mjeri u kojoj nije predviđen alinejama 1) i 2), ako ga snosi osoba koja ima pravo na odštetni zahtjev u pogledu takvog gubitka ili štete,
      4) troškove mjera vraćanja oštećenog okoliša u prethodno stanje u opsegu utvrđenom od nadležnoga suda, osim ako takvo oštećenje nije beznačajno, ako su takve mjere doista poduzete ili će se poduzeti, a u onoj mjeri u kojoj nisu obuhvaćene alinejom 2) ove točke,
      5) gubitak prihoda koji potječe od ekonomskog interesa vezanog uz korištenje ili uživanje okoliša u opsegu utvrđenom od nadležnoga suda, do kojega dođe uslijed značajnog oštećenja tog okoliša, a u onoj mjeri u kojoj nije obuhvaćen alinejom 2) ove točke,
      6) troškove preventivnih mjera u opsegu utvrđenom od nadležnoga suda, kao i daljnji gubitak ili štetu izazvanu takvim mjerama,
      7) sve ostale ekonomske gubitke u opsegu utvrđenom od nadležnoga suda, izuzev onih izazvanih oštećenim okolišem, ako to dopušta važeći zakon o obveznim odnosima,
      8) u smislu alineja 1), 2), 3), 4), 5) i 7), nuklearna šteta označuje štetu u mjeri u kojoj gubitak ili šteta proizlaze iz ili nastanu kao posljedica ionizirajućeg zračenja koje emitira bilo koji izvor zračenja unutar nekog nuklearnog postrojenja ili koje emitira nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad u, ili nuklearni materijal koji se nalazi u jednom nuklearnom postrojenju, kao i nuklearni materijal koji dolazi

iz nuklearnog postrojenja, koji je u njemu proizveden ili se u njega šalje, bilo da to nastaje uslijed radioaktivnih svojstava takve tvari ili kombinacije tih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima takvih tvari;

d) "nuklearni materijal" označuje:
   1) nuklearno gorivo, isključujući prirodni ili osiromašeni uran, koje je sposobno proizvoditi energiju samo-održavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije izvan nuklearnog reaktora, samostalno ili u vezi s nekim drugim materijalom i
   2) radioaktivne proizvode ili otpad;

e) "nuklearni reaktor" označuje postrojenje koje sadrži nuklearno gorivo raspoređeno tako da u njemu može nastati samoodržavajuća lančana reakcija nuklearne fisije bez dodatnog izvora neutrona;

f) "nuklearni incident" označuje događaj ili niz događaja istog podrijetla koji prouzroče nuklearnu štetu ili, ali samo u odnosu na preventivne mjere, stvaraju ozbiljnu i neposrednu prijetnju od izazivanja takve štete;

g) "nuklearno gorivo" označuje materijal sposoban proizvoditi energiju samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije;

h) "nuklearno postrojenje" označuje:
   1) svaki nuklearni reaktor, osim reaktora kojim su opremljena pomorska ili zračna prijevozna sredstva i koji služe kao izvor energije za pogon ili za bilo koju drugu svrhu,
   2) svaku tvornicu koja koristi nuklearno gorivo za proizvodnju nuklearnog materijala, kao i svaku tvornicu za obradu nuklearnog materijala, uključujući tvornice za preradu ozračenog nuklearnog goriva,
   3) svako mjesto na kojemu je nuklearni materijal uskladišten, osim uskladištenja takvog materijala u vezi s prijevozom,
   4) sva ostala postrojenja u kojima postoji nuklearno gorivo ili radioaktivni proizvodi ili otpad kako to utvrdi Upravni odbor Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA);

i) "korisnik nuklearnog postrojenja" (u daljnjem tekstu: korisnik) jest osoba koju je država u kojoj se nalazi nuklearno postrojenje odredila ili priznala za korisnika takvog postrojenja;

j) "preventivne mjere" označuju sve razumne mjere koje poduzme bilo koja osoba nakon što dođe do nuklearnog incidenta kako bi se spriječila ili na minimum svela nuklearna šteta iz točke c) alineje od 1) do 5) ili alineje 7) ovoga stavka, što podliježe odobravanju ministarstava ili drugih nadležnih tijela za okolišna pitanja;

k) "prijevoznik" jest osoba koja prevozi nuklearni ili radioaktivni materijal cestovnim, željezničkim, pomorskim ili zračnim prometom;

l) "radioaktivni proizvodi ili otpad" označuju radioaktivni materijal dobiven u procesu proizvodnje ili korištenja nuklearnog goriva ili svaki materijal koji je postao radioaktivan zbog toga što je bio izložen zračenju emitiranom tijekom tog procesa, isključujući radioizotope koji su nastali u završnoj fazi proizvodnje i koji se mogu koristiti u znanstvene, medicinske, poljoprivredne, komercijalne ili industrijske svrhe;

m) "razumne mjere" označuju mjere koje se, prema važećim propisima, smatraju primjerenima i razmjernima imajući u vidu sve okolnosti, a naročito:
   1) prirodu i opseg pretrpljene štete ili, u slučaju preventivnih mjera, prirodu i opseg rizika od takvih šteta,
   2) opseg do kojega će vjerojatno, u vrijeme kada su poduzete, mjere biti učinkovite,
   3) mjerodavna znanstvena i tehnička stručna mišljenja.

(2) Izrazi napisani samo u jednom rodu podjednako se odnose na muški i ženski rod.

DIO DRUGI – ODGOVORNOST ZA NUKLEARNU ŠTETU

Članak 3.
(Odgovornost korisnika za nuklearnu štetu)

(1) Sukladno odredbama ovoga Zakona, korisnik je isključivo odgovoran za nuklearnu štetu gdje god da je ona pretrpljena ako se dokaže da je takva šteta prouzročena uslijed nuklearnog incidenta u njegovom nuklearnom postrojenju.

(2) Korisnik, sukladno ovome Zakonu, snosi objektivnu odgovornost za nuklearnu štetu, osim u situacijama predviđenim člankom 7. ovoga Zakona.

(3) Korisnik odgovara za nuklearnu štetu i kada se dokaže da je šteta prouzročena nuklearnim incidentom:

a) u vezi s nuklearnim materijalom koji dolazi iz njegova postrojenja ili je u njemu proizveden i koji je nastao:
   1) prije nego što je korisnik nekog drugog postrojenja preuzeo odgovornost na temelju izričitih uvjeta pisanog ugovora za nuklearne incidente prouzročene tim nuklearnim materijalom;
   2) u nedostatku izričitih uvjeta u ugovoru iz alineje 1) ove točke, prije nego što korisnik drugog nuklearnog postrojenja preuzme nuklearni materijal;
   3) kada je nuklearni materijal namijenjen za uporabu u nuklearnom reaktoru kojim je opremljeno prijevozno sredstvo i koji služi kao izvor energije bilo za pogon ili za druge svrhe, a prije nego što je osoba propisno ovlaštena za korištenje takvog reaktora preuzela nuklearni materijal;
   4) kada je nuklearni materijal bio upućen korisniku na teritorij države koja nije stranka ugovornica Bečke konvencije o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu iz 1997. godine (u daljnjem tekstu: Bečka konvencija), sve dok se ne istovari s prijevoznog sredstva kojim je dopremljen na teritorij te države koja nije stranka ugovornica ove konvencije;

b) u vezi s nuklearnim materijalom koji je poslan u njegovo nuklearno postrojenje i koji je nastao:
   1) nakon što je od korisnika drugog nuklearnog postrojenja preuzeo odgovornost za nuklearni incident prouzročen tim nuklearnim materijalom na temelju izričitih uvjeta pisanog ugovora;
   2) u nedostatku izričitih uvjeta pisanog ugovora iz alineje 1) ove točke, nakon što je preuzeo taj nuklearni materijal;
   3) nakon što je preuzeo nuklearni materijal od osobe koja koristi nuklearni reaktor za izvor

energije kojim je opremljeno prijevozno sredstvo, bilo za pogon ili za druge svrhe;

4) kada je osoba s teritorija države koja nije stranka ugovornica Bečke konvencije uputila nuklearni materijal uz pisani pristanak korisnika, koji je naknadno utovaren na prijevozno sredstvo kojim će biti izvezen s teritorija te države.

Članak 4.

(Vremenska sfera odgovornosti)

Korisnik odgovara za nuklearnu štetu sve dok je njegovo postrojenje u pogonu.

Članak 5.

(Posebni slučajevi odgovornosti)

Korisnik koji je nositelj posljednje autorizacije za obavljanje nuklearne djelatnosti odgovoran je za nuklearnu štetu prouzročenu nuklearnim materijalom koji je ukraden, izgubljen, napušten ili bačen iz njegova postrojenja.

Članak 6.

(Solidarna odgovornost korisnika)

Kada za nuklearnu štetu odgovara više korisnika i kada se ne može sa sigurnošću utvrditi koji dio štete treba pripisati svakome od njih, korisnici će solidarno snositi odgovornost.

Članak 7.

(Iznimke od objektivne odgovornosti)

(1) U slučaju da korisnik dokaže da je nuklearna šteta u cijelosti ili djelomično prouzročena krajnjom nepažnjom osobe koja je pretrpjela štetu ili uslijed toga što je ta osoba poduzela ili propustila poduzeti neku radnju u namjeri da pričini štetu, sud može osloboditi korisnika u cijelosti ili djelomično njegove obveze naknade štete koju je takva osoba pretrpjela.

(2) Korisnik ne snosi odgovornost za nuklearnu štetu ukoliko dokaže da je nuklearna šteta neposredno prouzročena uslijed oružanog sukoba, neprijateljstava, građanskog rata ili pobune.

Članak 8.

(Neograničena odgovornost)

U slučaju nuklearnog incidenta na teritoriju Bosne i Hercegovine ili u njezinoj isključivoj ekonomskoj zoni, odgovornost korisnika za nuklearnu štetu koja nastupi uslijed tog incidenta nije ograničena u pogledu iznosa novčanih sredstava.

Članak 9.

(Financijsko osiguranje u slučaju prijevoza)

(1) Korisnik mora, prilikom prijevoza nuklearnih materijala preko teritorija Bosne i Hercegovine ili njene isključive ekonomske zone, imati zaključeno odgovarajuće osiguranje kojim se pokriva odgovornost za nuklearnu štetu sukladno zakonima zemlje u kojoj se nalazi njegovo nuklearno postrojenje, odnosno mora imati drugu vrstu financijskog pokrića za nuklearnu štetu prema zakonima te zemlje.

(2) Korisnik je dužan prije obavljanja prijevoza preko teritorija Bosne i Hercegovine ili njene isključive ekonomske zone prijevozniku predati potvrdu koju je izdao osiguravatelj ili druga osoba koja pruža financijsko jamstvo.

(3) Potvrda o financijskom pokriću iz stavka (2) ovoga članka obvezno mora biti dostavljena Državnoj regulativnoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost prije izdavanja odobrenja za prijevoz nuklearnog materijala i treba sadržavati:

a) naziv i adresu korisnika;

b) iznos, vrstu i trajanje jamstva;

c) opis nuklearnog materijala na koji se primjenjuje jamstvo;

d) izjavu nadležnog tijela države u kojoj je postrojenje o tome da je naznačena osoba korisnica u smislu značenja Bečke konvencije ili drugih međunarodnih konvencija koje se tiču pitanja naknade nuklearne štete.

(4) Osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala potvrdu ili u čije je ime izdana ne može pobijati navode koje ona sadrži.

(5) Osiguravatelj ili druga osoba koja je izdala potvrdu ne može obustaviti ili otkazati osiguranje ili drugo financijsko jamstvo za vrijeme prijevoza.

DIO TREĆI – POSEBNE ODREDBE

Članak 10.

(Nadležnost suda)

(1) Za odlučivanje o naknadi nuklearne štete, kada je do nuklearnog incidenta došlo na teritoriju Bosne i Hercegovine ili u njezinoj isključivoj ekonomskoj zoni, nadležan je sud na čijem se području dogodio nuklearni incident ili sud na čijem je području štetna posljedica nastupila.

(2) Kada se ne može sa sigurnošću utvrditi da je do nuklearnog incidenta došlo na teritoriju Bosne i Hercegovine, za odlučivanje o naknadi nuklearne štete nadležan je sud države u kojoj se nalazi nuklearno postrojenje.

Članak 11.

(Zastara prava na naknadu štete)

(1) Pravo na naknadu nuklearne štete sukladno ovome Zakonu zastarijeva ako tužba nije podnesena:

a) u roku od 30 godina, računajući od dana kada se dogodio nuklearni incident, kada je u pitanju smrt ili tjelesna ozljeda;

b) u roku od 10 godina, računajući od dana kada se dogodio nuklearni incident, za druge oblike nuklearne štete utvrđene u članku 2. stavku (1) točki c), alinejama 3), 4), 5), 6), 7) i 8) ovoga Zakona.

(2) Pravo na naknadu nuklearne štete sukladno ovome Zakonu zastarijeva ako tužba za naknadu nuklearne štete nije podnesena u roku od tri godine od dana kada je osoba koja smatra da je pretrpjela nuklearnu štetu doznala ili od dana kada je razumno trebala doznati za nuklearnu štetu i za korisnika koji za nju odgovara.

(3) Bilo koja osoba koja tvrdi da je pretrpjela nuklearnu štetu, a koja je podnijela tužbu za naknadu štete u roku predviđenom u stavku (1) ovoga članka, može dopuniti svoj zahtjev uzimanjem u obzir svakog povećanja štete, čak i poslije isteka toga roka, sve do donošenja konačne presude.

Članak 12.

(Neposredna tužba protiv osiguravatelja)

Bilo koja osoba koja ima pravo na naknadu nuklearne štete može, sukladno ovome Zakonu, podnijeti neposrednu tužbu protiv odgovornog korisnika ili neposredno protiv osiguravatelja ili druge osobe koja daje financijsko jamstvo korisniku za slučaj nuklearne štete.

Članak 13.

(Utvrđivanje naknade)

(1) Priroda, oblik i opseg naknade za nuklearnu štetu, kao i njena pravedna raspodjela, utvrđuje se sukladno odredbama važećeg zakona o obveznim odnosima na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ovisno o mjestu nastanka nuklearne štete, u mjeri u kojoj ti zakoni nisu u suprotnosti s odredbama Bečke konvencije.

(2) Ako zahtjevi za naknadu nuklearne štete premašuju ili će vjerojatno premašiti iznos naknade koji je utvrdila država s postrojenjem, naknada za nuklearnu štetu najprije će se

osigurati onim podnositeljima zahtjeva koji su pretrpjeli nuklearnu štetu iz članka 2. stavka (1) točke c) alineje 1) ovoga Zakona i, nakon što su takvi zahtjevi podmireni, zahtjevi za druge gubitke ili štetu bit će nadoknađeni.

Članak 14.
(Pravo na regres)

(1) Ako osoba koja je državljanin neke stranke ugovornice Bečke konvencije i koja nije korisnik plati naknadu za nuklearnu štetu sukladno nekoj međunarodnoj konvenciji ili zakonima države koja nije stranka ugovornica Bečke konvencije, ta osoba subrogacijom stječe prava kojima bi se, na temelju ovoga Zakona, koristila obeštećena osoba do visine plaćenog iznosa, s tim što ne može na taj način steći bilo kakvo pravo u onim slučajevima i u onoj mjeri u kojima korisnik ima protiv te osobe pravo na regres na temelju ovoga Zakona i Bečke konvencije.

(2) Korisnik ima pravo na regres:
   a) ako je to izričito predviđeno pisanim ugovorom;
   b) ukoliko je nuklearni incident posljedica činjenja ili nečinjenja radnje s nakanom da se prouzroči šteta, u odnosu na osobu koja je takvom nakanom počinila ili propustila počiniti radnju.

Članak 15.
(Naknada na temelju drugih sustava)

Ukoliko se propisima o zdravstvenom osiguranju, socijalnom osiguranju, socijalnoj zaštiti, osiguranju za slučaj nesreće na radu ili profesionalne bolesti predviđa i naknada za nuklearne štete, prava korisnika tih sustava na naknadu, kao i prava na regresni zahtjev korisniku, predviđena na temelju tih sustava određuju se prema zakonima kojima su utemeljeni takvi sustavi.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.
(Zabrana diskriminacije)

Ovaj Zakon primjenjivat će se bez diskriminacije u pogledu državljanstva, prebivališta ili boravišta.

Članak 17.
(Primjena drugih propisa)

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjivat će se odredbe Bečke konvencije i odredbe zakona o obveznim odnosima koji važi na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, s tim što će se ove potonje primjenjivati samo pod uvjetom da nisu u suprotnosti s odredbama Bečke konvencije.

Članak 18.
(Prestanak važenja zakonskih odredaba)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 1. stavka (3) i članka 3. točke jj) Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07).

Članak 19.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-14/13
5. studenoga 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Dr. **Denis Bećirović**, v. r.	Prvi zamjenik predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dr. **Dragan Čović**, v. r.

На основу члана IV 4.а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 55. сједници Представничког дома, одржаној 24. и 28. октобра 2013. године, и на 33. сједници Дома народа, одржаној 5. новембра 2013. године, усвојила је

ЗАКОН
О ОДГОВОРНОСТИ ЗА НУКЛЕАРНУ ШТЕТУ

ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим законом уређују се питања грађанске одговорности за нуклеарну штету насталу од употребе нуклеарне енергије у мировне сврхе, гдје год да је та штета претрпљена, као и друга значајна питања у вези с овом одговорношћу.

Члан 2.
(Дефиниције)

(1) Поједини изрази који се користе у овом закону имају сљедеће значење:
   а) "Економски губитак" је финансијски губитак за лице које претрпи нуклеарну штету, а који настаје као директна или индиректна посљедица такве штете.
   б) "Мјере враћања у претходно стање" подразумијевају све разумне мјере које су одобрила министарства или други органи надлежни за питања заштите животне средине, а чији је циљ вратити у претходно стање или санирати оштећене или уништене компоненте животне средине, или увести, гдје је то разумно, еквиваленте тих компоненти у животну средину.
   ц) "Нуклеарна штета" означава:
      1) смрт или тјелесну повреду или друго нарушавање здравља човјека;
      2) губитак или оштећење добара;
      3) економски губитак у обиму који утврди надлежни суд, који настане услијед губитка или штете на које се указује у алинејама 1) и 2) ове тачке, у оној мјери у којој није предвиђен алинејама 1) и 2), ако га сноси лице које има право на одштетни захтјев у погледу таквог губитка или штете;
      4) трошкове мјера враћања оштећене животне средине у претходно стање у обиму који утврди надлежни суд, осим ако такво оштећење није безначајно, ако су такве мјере заиста предузете или ће бити предузети, а у оној мјери у којој нису обухваћене алинејом 2) ове тачке;
      5) губитак прихода који потиче од економског интереса везаног за коришћење или уживање животне средине у обиму који утврди надлежни суд, до којег дође услијед значајног оштећења те животне средине, а у оној мјери у којој није обухваћен алинејом 2) ове тачке;
      6) трошкове превентивних мјера у обиму који утврди надлежни суд, као и даљи губитак или штету изазвану таквим мјерама;
      7) све остале економске губитке у обиму који утврди надлежни суд, осим оних изазваних оштећеном животном средином, ако то дозвољава важећи закон о облигационим односима;